

УДК 378

ВІТА ГРИГОР'ЄВА, ВІКТОРІЯ БОЙКО

Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕТОДИ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ЯК ПЕДАГОГІЧНОЇ ІННОВАЦІЇ

***Мета.** Дослідити сутність поняття критичне мислення, визначити його принципи, інструменти та методи крізь сферу інноваційної спрямованості.*

***Ключові слова:** критичне мислення, інновації, педагогіка, власна точка зору, критичний аналіз.*

***Постановка завдання.** Визначити принципи, методи та інструменти критичного мислення як педагогічної інновації.*

***Методи досліджень.** Основними методами дослідження виступають метод аналізу та синтезу, індукції та дедукція, аналітично-порівняльний метод.*

***Результати досліджень.** Визначено основні принципи, інструменти та методи критичного мислення. Встановлено, що критичне мислення крізь призму педагогічної інновації полягає у здатності людини щодо прийняття обґрунтованих самостійних рішень.*

Критичне мислення визначено, як вміння аналізувати, оцінювати і розуміти інформацію або ситуацію з об'єктивної точки зору. Це не лише спроможність вирізняти факти від домислів, а й здатність розвивати власні аргументи та висловлювати обґрунтовані думки. Це як своєрідне вправне око, що дає можливість бачити не лише поверхнево, але й заглиблюватися у суть речей. Іншими словами, це якість розумового аналізу, яка допомагає робити обґрунтовані висновки та приймати обдумані рішення. Критичне мислення – це як своєрідний фільтр для інформації, що надходить до людини, яка дозволяє виділяти суттєве в масі даних і розпізнавати можливі маніпуляції чи неправдиву інформацію. Така навичка надзвичайно корисна в цифрову епоху, де людина постійно оточена різноманітною інформацією. До основних принципів критичного мислення відносять: аналіз інформації – здатність розбиратися в інформації, розпізнавати ключові аспекти та визначати головні ідеї; логічність – вміння визначати логічні зв'язки між

ідеями, аргументами та доказами; об'єктивність – здатність розглядати інформацію об'єктивно, позбавившись власних упереджень чи емоцій; систематичність – вміння організовувати інформацію у логічну і структуровану форму, щоб краще її розуміти та використовувати; критика джерел – здатність оцінювати джерела інформації на достовірність, об'єктивність та релевантність; творчий підхід – здатність розглядати проблеми та ситуації з різних точок зору та шукати нетрадиційні рішення; критичний аналіз – вміння розкривати недоліки або слабкі місця в аргументації та висловлюваннях.

Ключовими інструментами для розвитку критичного мислення визначено: читання різноманітних джерел; дебати та обговорення; вирішення проблем. Критичне мислення означає активно аналізувати і оцінювати інформацію, а не приймати її беззаперечно. Це включає у себе здатність розпізнавати аргументи, перевіряти джерела, визначати логічні помилки та формувати обґрунтовані висновки. Критичне мислення можна розвивати різними методами: читання критично; письмо есе; групова дискусія; вивчення логіки; розвиток аналітичних навичок; часті питання; вивчення інших точок зору.

З педагогічної точки зору критичне мислення – Критичне мислення з педагогічної точки зору - це не лише навичка аналізувати інформацію, але й здатність ставити запитання, сумніватися, визначати припущення та робити висновки. Це процес, який дозволяє учням розуміти глибше, підходити до навчального матеріалу критично та конструктивно.

Висновок. Отже, критичне мислення як педагогічна інновація – це навичка аналізу і оцінки інформації, здатність розуміти різні точки зору та приймати обґрунтовані рішення. Це може включати в себе обговорення різних точок зору на тему, аналіз текстів чи ситуацій, аргументацію своїх думок тощо.

Література

1. Що таке критичне мислення та як його розвивати. URL: <https://osvitoria.media/experience/shho-take-krytychne-myslennya-ta-yak-jogo-rozvyvaty/>
2. Як розвивати критичне мислення в учнів. URL: <https://nus.org.ua/articles/krytychne-myslennya-2/>
3. Формування критичного мислення. URL: <https://i-school.kiev.ua/formuvannya-kritichnogo-mislennya-v-pochatkovij-shkoli/>